

Sobre el procés, la guerra i les nuclears

written by Santiago Vilanova | 24 d'abril de 2022

La guerra d'Ucraïna està demostrant el poder estratègic que donen les centrals nuclears per qui les controla completament (tecnologia, seguretat interior i exterior, entrada de combustible...). El dictador Putin sap molt bé que la seva criminal agressió la pot allargar o acabar, segons els seus objectius geoestratègics, intervenint els 15 reactors de les 4 centrals que funcionen amb tecnologia i combustible russos. Es tractaria de tallar la producció d'electricitat que serveix més del 54% de la demanda elèctrica d'Ucraïna (un dels estats del planeta més depenent d'aquesta font d'energia). Fer-ho o no fer-ho dependrà dels seus objectius geoestratègics, de com vol acabar el conflicte i de la seva visió d'un nou ordre del món. No pensa bombardejar les centrals i provocar un núvol radioactiu, que afectaria també el territori rus, sinó d'inutilitzar-les temporalment mitjançant una parada calculada i com esquer per atemorir-nos.

Pensem-ho. A Catalunya la demanda de generació elèctrica depèn en més d'un 80% de l'energia nuclear i som una de les nacions més nuclearitzades amb tres reactors. En conseqüència ens convertirien en un objectiu militar en cas de conflagració.

Coincideixo amb les reflexions crítiques que ens fa sovint Clara Ponsatí, l'exconsellera d'Ensenyament i actual eurodiputada a l'exili, respecte que la declaració d'independència va ser una "catxa" i que no hi havia res de preparat perquè ella pogués esdevenir primera ministra d'Educació de la República catalana. En el que discrepo és que la secessió podia haver segat vides i que en el cas que "ho tornem a fer" aquest risc continuaria existint. L'Estat espanyol, com Putin, però, podia haver estudiat altres formes més efectives de neutralitzar-nos.

Quan es va iniciar el procés es va constituir un “consell de savis” (desapareguts en combat) que havien de dissenyar el full de ruta de la transició a un estat propi. En cap moment, per les meves fonts d'informació, van plantejar-se com evitar que l'Estat espanyol i el Ministerio de Defensa perdessin el control que tenen de les centrals de Vandellòs i Ascó, font energètica inevitable per tenir-la a favor del nou estat. Cap d'aquells il·luminats cervells va pensar que podia existir una operació dels serveis d'intel·ligència espanyols, coordinats amb els responsables de programació de la Westinghouse (la tecnologia PWR d'aigua a pressió dels tres reactors), per utilitzar aquesta “arma energètica” contra la secessió. A l'Estat no li calia vessar sang. El bloqueig econòmic del procés s'hauria fet mitjançant el control de l'energia. Un gradual sistema de tancament dels reactors i de parada de la reacció de fissió amb la complicitat de les elèctriques (Iberdrola i Endesa) hagués deixat sense llum Barcelona i tota l'àrea d'influència. Es va produir en algun moment aquesta amenaça dels poders fàctics durant els dies clau de l'octubre del 2017? Probablement no va caldre.

La debilitat política de Catalunya (que no té Euskadi) és la nuclearització. No em cansaré de dir-ho. L'economista Clara Ponsatí manifesta un desconeixement sobre la capacitat de poder de l'electrofeixisme espanyol. Els que encara ens prometen “ho tornarem a fer” haurien de reflexionar sobre la societat industrial i nuclear en què vivim. Una independència de Catalunya que no contempli el control absolut d'Ascó i Vandellòs és un brindis al sol i més si acaba fracassant la transició energètica, cosa que obligaria a allargar la vida del tres reactors fins al 2050, any que els nostres governants ens prometen viure en una economia descarbonitzada. La patronal elèctrica conspira a favor del brutal negoci que generarien els reactors de segona generació, ja que, segons els seus càlculs, el MW/hora nuclear tindria un cost de 35 euros (no es contempla el risc d'accident i l'emmagatzematge dels residus) més “competitiu” que els actuals 45 euros de les

renovables (fent una mitjana).

Qui avui s'oposa sense voluntat de diàleg i concertació amb els promotors de parcs solars i eòlics, petits o grans, està consolidant la dependència energètica de Catalunya i posant en perill la nostra seguretat en el cas d'una guerra en el Mediterrani. L'autoconsum i la democràcia participativa en matèria energètica són reivindicacions resilients pensades per al llarg termini i no per ser aplicades amb la urgència que requereix la Llei de Canvi Climàtic. Correm el risc que si es frustren aquests projectes acabem reforçant el lobby nuclear i l'estat centralista.

El món ha entrat en una era en què l'energia nuclear civil ha esdevingut, per l'acció de Putin, una arma de guerra. Com més aviat deixem els nostres reactors sense combustible i segellats més aviat ens alliberarem del perill que siguin objectius bèl·lics o d'una amenaça terrorista. No esperem una nova declaració d'independència fallida. Fem el salt ràpid a les energies renovables.